

WOJEWODA MAZOWIECKI

WPS-O.431.29.2015

Warszawa, 17 lutego 2016 r.

**Pan
Ireneusz Gumkowski
Wójt Gminy Stary Lubotyń
Stary Lubotyń 42
07-303 Stary Lubotyń**

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Na podstawie art. 127 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2015 r. poz. 163 z późn. zm.), w związku z art. 7 ust. 1 pkt 5 oraz art. 7 ust. 2 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz. U. Nr 180, poz. 1493, z późn. zm.), inspektorzy Wydziału Polityki Społecznej Mazowieckiego Urzędu Wojewódzkiego w Warszawie przeprowadzili w dniach 16, 18, 20 i 26 listopada 2015 r. kontrolę problemową w Urzędzie Gminy w Starym Lubotynie.

Przedmiot kontroli obejmował tworzenie gminnego systemu przeciwdziałania przemocy w rodzinie, w zakresie:

- opracowywania i realizacji gminnego programu przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz ochrony ofiar przemocy w rodzinie i
- podejmowania działań na rzecz przeciwdziałania przemocy w rodzinie w ramach zespołu interdyscyplinarnego.

Kontrolą objęto okres od 1 stycznia 2014 roku do dnia kontroli.

W związku z kontrolą, której wyniki zostały przedstawione w protokole z kontroli, podpisanym przez Pana Wójta w dniu 18 stycznia 2016 roku, przekazuję niniejsze wystąpienie pokontrolne.

Wojewoda Mazowiecki ocenia pozytywnie z nieprawidłowości działalność Urzędu Gminy Stary Lubotyń w skontrolowanym zakresie.

Zgodnie z art. 6 ust. 2 pkt 1 ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie został opracowany i przyjęty przez Radę Gminy Stary Lubotyń w dniu 27 stycznia 2011 roku *Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie* na lata 2011-2015. Niemniej jednak realizacja zaplanowanych w nim działań nie była dokumentowana. Nie była też przedmiotem posiedzeń Zespołu Interdyscyplinarnego, który na podstawie art. 9b ust. 1 ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie jest realizatorem działań określonych w *Programie*. Natomiast wobec nieokreślenia w *Programie* sposobu jego monitorowania realizacja *Programu* przez Zespół Interdyscyplinarny nie była też nadzorowana. Jedynie z przygotowanej na potrzeby kontroli informacji przez Wójta Gminy Stary Lubotyń wynika, że zaplanowane w *Programie* działania realizowane były głównie poprzez udostępnienie mieszkańcom gminy dostępu do materiałów edukacyjno-informacyjnych, rodzinom dotkniętym przemocą, szczególnie z problemem alkoholowym, dostępu do terapeuty do spraw uzależnień, a osobom realizującym zadania z zakresu przeciwdziałania przemocy udziału w szkoleniach. Dzieci i młodzież uczestniczyły w realizowanych w szkołach programach profilaktycznych i zajęciach informacyjno-edukacyjnych z zakresu przeciwdziałania przemocy i agresji oraz zorganizowanych pozalekcyjnych zajęciach sportowo-rekreacyjnych.

Dokonanie przez organ kontroli oceny stopnia realizacji *Programu* nie było również możliwe z uwagi na nieokreślenie w *Programie* mierników realizacji dla ustalonych celów i działań. Ponadto działania nie zostały dookreślone w formie harmonogramu działań na dany rok, co wobec braku terminów ich realizacji, utrudnia ich monitorowanie i nadzorowanie oraz zaplanowanie odpowiednich środków w budżecie gminy na dany rok.

W myśl art. 9a ust. 15 ustawy Rada Gminy Stary Lubotyń podjęła w dniu 7 kwietnia 2011 r. Nr VI/32/11 w sprawie trybu i sposobu powoływania i odwoływania członków zespołu interdyscyplinarnego oraz szczegółowych warunków jego funkcjonowania. Ponadto zasady funkcjonowania Zespołu Interdyscyplinarnego zostały również określone w Regulaminie Zespołu ustalonym zarządzeniem Wójta Gminy Stary Lubotyń, podczas gdy w świetle ww. przepisu wszelkie regulacje dotyczące zespołu interdyscyplinarnego powinny być ustalone przez radę gminy. Należy zatem wskazać na konieczność uchylecia Regulaminu Zespołu przez Wójta Gminy Stary Lubotyń w trybie w jakim został on przyjęty, a wszelkie zasady funkcjonowania Zespołu dookreślić w uchwale Rady Gminy Stary Lubotyń. Zwrócono też uwagę na nieuwzględnienie przedstawiciela gminnej komisji rozwiązywania problemów alkoholowych w składzie Zespołu Interdyscyplinarnego zarówno

przez Radę Gminy w ww. uchwale jak i Wójta Gminy Stary Lubotyń w zarządzeniu Nr 1/0050/2014 z dnia 7 lutego 2014 roku powołującym Zespół.

W okresie objętym kontrolą posiedzenia Zespołu Interdyscyplinarnego, z wyjątkiem posiedzenia z dnia 6 marca 2015 r., które odbyło się w 5 miesiącu od poprzedniego, odbywały się nie rzadziej niż raz na 3 miesiące, zgodnie z art. 9a ust. 7 ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie. Posiedzenia Zespołu były dokumentowane w formie protokołów i list obecności. Jednakże, protokoły te nie zawierały żadnych istotnych ustaleń z przebiegu posiedzeń, w tym zgłaszanych przez poszczególnych członków uwag i wniosków oraz zajętego przez ZI stanowiska w omawianej sprawie.

Członkowie Zespołu Interdyscyplinarnego przed przystąpieniem do wykonywania czynności w Zespole Interdyscyplinarnym złożyli oświadczenia o zachowaniu poufności informacji i danych, które uzyskają przy realizacji zadań związanych z przeciwdziałaniem przemocy w rodzinie oraz o znajomości przepisów o odpowiedzialności karnej za udostępnienie danych osobowych lub umożliwienie do nich dostępu osobom nieuprawnionym, zgodnie z art. 9c ust. 3 ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie.

Stosownie do art. 9a pkt 9 ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie obsługę organizacyjno-techniczną Zespołu Interdyscyplinarnego zapewniał Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Starym Lubotynie. Jednak dokumentacja była rejestrowana i znakowana niezgodnie z przepisami rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 18 stycznia 2011 r. w sprawie instrukcji kancelaryjnej, jednolitych rzeczowych wykazów akt oraz instrukcji w sprawie organizacji i zakresu działania archiwów zakładowych (Dz. U. Nr 14, poz. 67 z późn. zm.), co utrudniało prowadzenie kontroli.

W kontrolowanym okresie procedura „Niebieskie Karty” zastosowana była w stosunku do 17 rodzin, w tym 9 z małoletnimi dziećmi. Spośród sprawców przemocy, 16 nadużywało alkoholu. We wszystkich przypadkach działania w ramach procedury prowadzone były przez grupy robocze, lecz powołane przez przewodniczącą ZI niezgodnie z art. 9a ust. 10 ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie, który stanowi, że grupy robocze tworzy zespół interdyscyplinarny. W okresie tym procedurę „Niebieskie Karty” zakończono w 15 rodzinach, w tym w stosunku do 2 rodzin procedura została zakończona, a następnie po pewnym czasie ponownie wszczęta. Jednak w 8 przypadkach przewodnicząca ZI nie sporządziła protokołu, o którym mowa w § 18 ust. 2 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 13 września 2011 r. w sprawie procedury „Niebieskie Karty” oraz formularzy „Niebieska Karta” (Dz. U. Nr 209, poz. 1245), który pozwala na zakończenie procedury.

Poza tym w sprawozdaniu z realizacji procedury „Niebieskie Karty” za III kwartał 2015 roku zawarto dane niezgodne ze stanem faktycznym w tym zakresie.

W wyniku analizy wszystkich prowadzonych procedur stwierdzono następujące nieprawidłowości:

- w 2 przypadkach przedstawiciele Policji przekazali formularz „Niebieska Karta - A” do przewodniczącej Zespołu Interdyscyplinarnego z uchybieniem 7-dniowego terminu, o którym mowa w § 7 ust. 1 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 13 września 2011 r. w sprawie procedury „Niebieskie Karty” oraz formularzy „Niebieska Karta”, tj. odpowiednio w 11 i 14 dniu od wszczęcia procedury,
- przewodnicząca Zespołu Interdyscyplinarnego nie prowadziła żadnej dokumentacji na potwierdzenie, że przekazywała formularz „Niebieska Karta - A” członkom grupy roboczej niezwłocznie, nie później niż w ciągu 3 dni od dnia jego otrzymania, zgodnie z obowiązkiem nałożonym przez § 8 ust. 1 wyżej wymienionego rozporządzenia,
- nie zapraszano osób, co do których istniało podejrzenie, że są dotknięte przemocą w rodzinie na posiedzenie Zespołu Interdyscyplinarnego lub grupy roboczej (z wyjątkiem 3 spraw), podczas gdy w myśl § 16 ust. 3 rozporządzenia, członkowie zespołu interdyscyplinarnego lub grupy roboczej zapraszają osobę co do której istnieje podejrzenie, że jest dotknięta przemocą w rodzinie, na spotkanie zespołu interdyscyplinarnego lub grupy roboczej,
- w 10 sprawach nie wypełniono formularza „Niebieska Karta – C”, pomimo że stosownie do § 8 ust. 2 rozporządzenia formularz „Niebieska Karta – C” wypełniają na posiedzeniu członkowie zespołu interdyscyplinarnego lub grupy roboczej w obecności zaproszonej osoby, co do której istnieje podejrzenie, że jest dotknięta przemocą w rodzinie
- w 2 sprawach, w związku z dopuszczeniem się po raz kolejny stosowania przemocy w rodzinie oraz wypełnieniem i przekazaniem formularza „Niebieska Karta - A” przez Policję, nie wypełniono formularza „Niebieska Karta – C,” mimo obowiązku udokumentowania nowego zdarzenia przez zespół interdyscyplinarny lub grupę roboczą na podstawie § 9 ust. 2 rozporządzenia,
- przewodnicząca Zespołu Interdyscyplinarnego nie wezwała osób, wobec których istniało podejrzenie, że stosują przemoc w rodzinie (z wyjątkiem 6 spraw) na posiedzenie zespołu interdyscyplinarnego lub grupy roboczej, podczas gdy w myśl § 17 ust. 1 rozporządzenia przewodniczący wzywa osobę, wobec której istnieje podejrzenie, że stosuje przemoc w rodzinie na spotkanie zespołu interdyscyplinarnego lub grupy roboczej,
- we wszystkich sprawach (poza dwiema) nie wypełniono formularza „Niebieska Karta – D”, podczas gdy w myśl z § 8 ust. 6 rozporządzenia formularz „Niebieska Karta – D” wypełniają

członkowie zespołu interdyscyplinarnego lub grupy roboczej w obecności osoby, wobec której istnieje podejrzenie, że stosuje przemoc w rodzinie,

Dla wszystkich osób, co do których istniało podejrzenie, że są dotknięte przemocą w rodzinie i ich rodzin, za wyjątkiem jednej, opracowane zostały indywidualne plany pomocy, o których mowa w § 16 ust. 1, pkt 4 rozporządzenia. Niemniej jednak w 10 sprawach plan pomocy był opracowany bez udziału osoby doznającej przemocy i obejmował tylko działania przedstawicieli podmiotów wchodzących w skład grup roboczych. Zwrócono również uwagę, że Zespół nie podejmował działań pomocowych ukierunkowanych na małe dzieci.

Za stwierdzone w trakcie kontroli nieprawidłowości i uchybienia odpowiedzialność ponoszą Pan Ireneusz Gumkowski Wójt Gminy Stary Lubotyń i członkowie Zespołu Interdyscyplinarnego.

Przedstawiając powyższe zobowiązuję Pana Wójta do podjęcia działań w celu:

1. Uwzględnienia przy opracowywaniu gminnego programu przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz ochrony ofiar przemocy w rodzinie na kolejne lata mierników dla założonych celów i działań wraz z ich harmonogramem na każdy rok budżetowy oraz określenia sposobu jego monitorowania.
2. Dokumentowania i monitorowania realizowanych przez Zespół Interdyscyplinarny działań ustalonych w gminnym programie przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz ochrony ofiar przemocy w rodzinie.
3. Dostosowania uchwały Nr VI/32/2011 Rady Gminy Stary Lubotyń z dnia 7 kwietnia 2011 roku *w sprawie warunków funkcjonowania oraz trybu i sposobu powoływania i odwoływania członków Zespołu Interdyscyplinarnego w Starym Lubotyniu* do obowiązujących przepisów ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie.
4. Powołania przedstawiciela gminnej komisji rozwiązywania problemów alkoholowych do składu Zespołu Interdyscyplinarnego i dokonania stosownych zmian w tym zakresie w uchwale Rady Gminy Stary Lubotyń *w sprawie warunków funkcjonowania oraz trybu i sposobu powoływania i odwoływania członków Zespołu Interdyscyplinarnego w Starym Lubotyniu* oraz zarządzeniu Wójta Gminy Stary Lubotyń w sprawie powołania zespołu interdyscyplinarnego.
5. Wycofania ze stosowania Regulaminu Zespołu Interdyscyplinarnego w trybie w jakim został on przyjęty.
6. Dokumentowania faktu przekazania przez przewodniczącą ZI formularza „Niebieska Karta – A” członkom ZI lub grupy roboczej w terminie 3 dni od dnia jego otrzymania.

7. Tworzenia w indywidualnych przypadkach grup roboczych przez Zespół Interdyscyplinarny, a nie przewodniczącą Zespołu, stosownie do art. 9a ust. 10 ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie.
8. Kończenia procedury „Niebieskie Karty” po podpisaniu protokołu przez przewodniczącą Zespołu Interdyscyplinarnego, zgodnie z wymogami § 18 ust. 2 pkt 1-3 rozporządzenia.
9. Przestrzegania przez Zespół Interdyscyplinarny terminów posiedzeń ustalonych w art. 9a ust. 7 ww. ustawy.
10. Zamieszczania w protokołach z posiedzeń Zespołu Interdyscyplinarnego istotnych ustaleń z jego przebiegu, w tym zgłaszanych przez poszczególnych członków uwag i wniosków oraz zajętego przez Zespół stanowiska w omawianych sprawach.
11. Zapraszania osoby, co do której istnieje podejrzenie, że jest dotknięta przemocą w rodzinie na posiedzenie Zespołu Interdyscyplinarnego lub grupy roboczej i wypełniania na nim formularza „Niebieska Karta – C” w jej obecności, odpowiednio zgodnie z § 16 ust. 1 pkt. 3 i § 8 ust. 2 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 13 września 2011 r. w sprawie procedury „Niebieskie Karty” oraz formularzy „Niebieska Karta”.
12. Wypełniania formularza „Niebieska Karta – C” przez Zespół Interdyscyplinarny lub grupę roboczą w zakresie niezbędnym do udokumentowania nowego zdarzenia w związku z ponownym wypełnieniem formularza „Niebieska Karta – A”.
13. Wzywania przez przewodniczącą Zespołu Interdyscyplinarnego osoby, wobec której istnieje podejrzenie, że stosuje przemoc w rodzinie na spotkanie Zespołu Interdyscyplinarnego lub grupy roboczej, stosownie do § 17 ust. 1 rozporządzenia i wypełniania formularza „Niebieska Karta – D” w jej obecności, zgodnie z § 8 ust. 6 ww. rozporządzenia.
14. Opracowywania indywidualnego planu pomocy przy udziale osoby, co do której istnieje podejrzenie, że jest dotknięta przemocą w rodzinie.
15. Podejmowania w ramach indywidualnego planu pomocy działań pomocowych wobec dzieci.
16. Prowadzenia spraw w oparciu o stosowaną w Urzędzie Gminy Stary Lubotyń instrukcję kancelaryjną i jednolitych rzeczowy wykaz akt.
17. Sporządzania sprawozdań z realizacji procedury „Niebieskie Karty” zgodnie ze stanem faktycznym.

Zgodnie z art. 128 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej kontrolowana jednostka może, w terminie 7 dni od dnia otrzymania zaleceń pokontrolnych, zgłosić do nich zastrzeżenia do Wojewody Mazowieckiego. Zastrzeżenia należy kierować na adres: Mazowiecki Urząd Wojewódzki w Warszawie Wydział Polityki Społecznej, pl. Bankowy 3/5, 00-950 Warszawa.

W przypadku niezłożenia lub nieuwzględnienia przez Wojewodę Mazowieckiego zastrzeżeń należy w terminie 30 dni powiadomić o sposobie realizacji zaleceń Mazowiecki Urząd Wojewódzki w Warszawie Wydział Polityki Społecznej Oddział w Delegaturze – Placówce Zamiejscowej w Ostrołęce, ul. Gorbatowa 15, 07-410 Ostrołęka.

z up. WOJEWODY MAZOWIECKIEGO
Artur Subda
Zastępca Dyrektora
Wydziału Polityki Społecznej